dieꝝ decē cūctis opariꝭ ſufficeret. Itē ſāctus laurēti⁹ pōt hoīb⁹ ſubuenire in extremis. Vn̄ legit̄ ī vita ſācti hērici impatoꝝ q̄uis ipſe ⁊ kunegundis vxoꝛ ei⁹ virgines inſimul ꝑmanerēt · diabolo pſuadēte vxoꝛē de q̄dā milite ſuſpectā habēs · ſup cādētes q̄draginta vomeres nudis pedib⁹ eā īcedere fecit · q̄ aſcēdente dixit: ſicut me ab hērico ⁊ oīb⁹ viris intactā nouiſti chriſte adiuua. Cui q̄dā vox d̄ celo dixit · virgo maria te ꝟginē liberabit. Tūc illa illeſa remāſit · Cū aūt dict⁹ ceſar obiiſſet · mlti demones an̄ cellā cuiuſdā heremite trāſibāt q̄ īterrogauit vnū q̄d eēt. Rn̄dit. Legio demonū ſum⁹ ⁊ ad mortē ceſaris ꝓperam⁹ · ſi forte aliq̄d ꝓpꝛiū ī eo repire poſſumus · quē heremita cōiurauit · vt ad ſe rediat · q̄ rediēs dixit: Nihil ꝑfecim⁹ · q2 dū falſe vxoris ſue ſuſpitio · ⁊ alia bona ⁊ mala ſua ī ſtatera fuiſſent poſita · aduſtus ille laurētius ollā aureā immēſi ponderis attulit ⁊ ī ſtaterā poſuit · ⁊ ſic nos p̄pōderauit. Tūc ego irat⁹ vnā aurē olle p̄rupi. Ollam calicē vocabat quē dict⁹ ceſar ad honorē ſācti laurētii fieri fecerat. Cui ꝓpt magnitudinē due aures inerāt. Repꝛtum quoqꝫ ē ⁊ impatorē tūc obiiſſe · ⁊ vnā aurem calicis fractā eſſe.

¶ De aſſumptione virginis marie. Sermo. XXXII.

Maria optimā partē elegit q̄ nō auferet̄ ab ea. ꝟba ꝓpoſita Luc. x. originalit̄ ſūt ſcripta et in euāgelio hodierno lectionaliter recitata. Exaltationē hui⁹ ſāctiſſime virginis ⁊ gloriā ſue ſacre aſſumptionis: nec ſufficiētes ſum⁹ inquirere · nec digni ſum⁹ aliq̄s nūciare. Vn̄ cū duo ſint doctores p̄cipui Bern̄ · ⁊ ſanctus Hiero · vn⁹ tn̄ ſcꝫ Bern̄ · reputat ſe inſufficientē. Ali⁹ ſcꝫ Hiero · reputat ſe indignū. Bern̄ · enī reputat ſe inſufficiētē ita dicēs: Chriſti generationē et marie aſſumptionē q̄s enarrabit? Quātū enim gratie ī terris adepta eſt p̄ ceteris · tm̄ etiā ī celis obtinet glorie ſingularis principatū · ꝙ ſi oculus nō vidit nec auris audiuit nec ī coꝛ hoīs aſcendit q̄ p̄parauit de⁹ diligētib⁹ ſe · q̄d tūc p̄parauit de⁹ gignēti ſe? Etiā qd̄ oīb⁹ certū ē · diligēti p̄ oīb⁹ q̄s loquet̄ · felix plane maria etiā multipliciter · felix ſiue cū excepit ſaluatorē ſiue cū excipit̄ a ſaluatore. Hiero · quoqꝫ īdignū ſe arbitrans ait: De tali tātaqꝫ me loqui indignū fateoꝛ · ꝫ et puto ꝙ nemo ſit q̄ p̄ſumat · niſi q̄ q̄nta ſint q̄ pandunt̄ penit⁹ ignorat. Vn̄ ſi ad h̄ nemo idone⁹ inuenit̄ · votis oīb⁹ ceſſare nō dꝫ q̄libet etiā peccatoꝛ a laudib⁹ beate marie ꝟginis · q̄uis explere nequeat qd̄ ſentit. Si igit̄ illi doctores tales ⁊ tāti nō reputāt ſe ſufficiētes nec dignos ad laudes virginis enarrare · q̄d nos dicturi ſumus · quibus non adeſt aliqua p̄rogatiue aut ſufficiētie libertas · nec dignitas vite. Sed recurrendū eſt ad illam d̄ qua locuturi ſumus · vt apud filiū ſuum noſtram inſufficientiā adiuuet · indignitatem excuſet ⁊c. Vn̄ in p̄ſenti ſmone tria ſunt dicenda ad honorē virginis glorioſe. Primo de ei⁹ aſſumptione quō optimā ꝑtem elegit. Sc̄do aliqua ꝓ noſtra informatiōe. Tertio dicā aliqua miracula. Quantū ad primū ſciendū · ꝙ p̄mo dicēdū ē euangeliū ⁊ hiſtoria quō obiit ⁊ aſſumpta ē. Vn̄ de hoc legit̄ ꝙ poſt aſcēſionem domini aplis ꝓpter p̄dicationem ꝑ mundum diſperſis · beata virgo maria iuxta montem ſion in domo ſua dī remāſiſſe · omniaqꝫ loca filii ſui · ſcꝫ baptiſmi · ieiunii · paſſionis · ſepulture · aſcēſionis · quouſqꝫ vixit viſitauit. Die ergo q̄dam cū in deſiderio filii ſui dilecti eſſet accenſa · angelus apparuit ei dicens: Aue benedicta: Accipe bn̄dictionē a filio tuo dn̄o nr̄o ieſu chriſto. Tertio enī die a corꝑe aſſumeris Nā fili⁹ tu⁹ te expectat. Cui maria: Si inueni gratiā apud filiū meū · tunc tria rogo Primo vt fratres mei apli cōgregent̄ · vt eos an̄ mortē videā. Sc̄do vt demones in morte nō videam. Tertio vt filius meus ꝑ aīa mea pſonaliter veniat. Cui angelus · oīa q̄ poſtulas obtinuiſti. Factū eſt aūt cum iohannes in epheſo p̄dicaret · celum ſubito intonuit · et nubes ipſū arripuit · ⁊ an̄ domū marie collocauit. Quem

maria vidēs dixit: Fili Johēs memoꝛ eſto
verboꝝ eius q̄ me tibi in matrē et te mihi ī
filiū cōmendauit: Ecce me tibi cōmendo·
qꝛ tertia die ſum migratura in cęlum. Di
xitq̄ʒ Johēs: Vtinaʒ h̄ eſſent omnes fr̄es
mei coapoſtoli· Hoc dicto ·ante oſtiū ſta-
tim omnes aſſiſtētes· q̄ videntes ſe pariter
mirabātur. Johēs aūt exiuit et dn̄am mi-
graturā dixit: Cum aūt beata v̄go om̄es
apl̄os vidiſſet· dn̄m bn̄dixit· et ī medio eo
rum ardētib⁹ cereis circa horaʒ noctis ter-
tiam chriſtus aduenit cum multitudīe an-
geloꝝ· et cum cantu aīam eius ſuſcipiens
in vlnas ſuas· in cęlū cōſcēdit· et dixit apo
ſtolis: Corpus m̄ris meę ī vallē ioſaphat
deferte. et in ſepulcro nouo qd̄ ibidē inue-
nietis illud recōdite· et me ibidē donec ad
vos veniā expectate. Tūc apoſtoli accipiē
tes corp⁹ Marię· iuxta illud qd̄ dn̄s iuſſe
rat· in monumēto nouo poſuerūt· et iuxta
illud ſicut dn̄s iuſſerat cōſederunt. Altera
aūt die venit dn̄s ieſus cum multitudine
angeloꝝ· et ipſos ſalutauit· dicens: Pax
vobis. R̄nderūt: Gloria tibi dn̄e. Et di-
xit eis: Quid honoris vobis videt̄ vt meę
dilectę faciā m̄ri: Et illi r̄nderūt: Dignuʒ
eſt ſicut tu deuicta morte regnas in cęlis·
ſic tu reſuſcites corpus m̄ris tuę bn̄dictę·
et a dextris tuis colloces in ęternū. Tunc
chriſtus dixit: Surge dilecta mater mea
vt mecuʒ regnes in cęlis. Et ſic ſtatim ani-
ma Marię ad corpus rediјt· et de tumulo
ꝓdiјt cum corꝑe glioſo. Sicq̄ʒ ad ęthereū
aſſumit̄ thalamū cōcomitāte ſecū multitu
dine angeloꝝ. Sed q̄t annoꝝ fuit beata
v̄go qn̄ hodie obiјt. R̄ndet̄· ꝙ in ſexageſi
mo anno obiјt. Qd̄ ſic ꝓbat̄. Naʒ in de-
cimoquarto anno cōcepit chriſtū· et in de
cimoq̄nto anno ꝑepit· et cū chriſto ī terris
h̄ vixit trigintatrib⁹ annis· et poſt aſcēſio-
nem ſupuixit duodecim annis. Tūc oīb⁹
cōputatis in ſexageſimo anno obiјt. Sʒ
q̄ritur qualē vitam beata v̄go duxit poſt
chriſti aſcēſionē vſq̄ʒ ad eius aſſumptionē
R̄ndet̄ ſm̄ Hiero· ꝙ beata v̄go iſtaʒ re-
gulā ſibi ſtatuerat· vt a mane vſq̄ʒ ad ter-
tiā oꝛoni inſiſteret· A tertia vſq̄ʒ ad no-
nam opi vacaret. A nona v̄o ab oꝛone n̄
recedebat donec angelus ſibi cibū miſtra-
ret· q̄ ſūpto cū angelis conuerſabat̄· Ecce
q̄ttuoꝛ capitula q̄ in regula v̄ginis erant
poſita. Primū eſt de oꝛone. Secundū de
opatione. Tertiū de ſua expectata refecti-
one. Quartū de angeli conuerſatione· qꝛ
cōuerſatio ei⁹ magis cū angelis q̄ʒ cū hoīb⁹
fuit. Item ſciendū ꝙ beata v̄go Maria
optimā ꝑtem elegit in p̄ſenti vita· ⁊ ī moꝛ-
te· et poſt mortē in cęlo: Qd̄ ſic ꝓbat̄. Ha
buit enī in vita p̄ſenti ꝑtem optimā q̄ʒtuʒ
ad tres ſtatus ſaluādoꝝ: quia extra illos
tres ſtatus nullus ſaluat̄· Quia ſtatus cō
iugatoꝝ habet fructū triceſimū. Stat⁹ vi-
duaꝝ fructū ſexageſimū· Stat⁹ virginum
fructū cēteſimū. Ipſa igit̄ beata v̄go ha-
buit fructū triceſimū vt cōiugata· Fructū
ſexageſimuʒ vt vidua. Quia qn̄ Joſeph
ſponſus eius an̄ chriſti paſſionē obiјt· ipſa
vidua remāſit· Fructū cēteſimū· vt virgo
īmaculata. Iſtam ꝑtem optimā v̄go bea
ta elegit· qꝛ inter cęteras v̄gines ꝑmo v̄gi
nitatē vouit. Vn̄ dr̄ in decre. Maria mē-
te vouit v̄ginitatē perpetuā· niſi de⁹ ei alit̄
reuelaret· xxvij· q· ij· c· j. Secundo cōſi
derat̄ h̄ ꝑs optima q̄ʒtum ad vitę ꝑfectio-
nem. Eſt enī vita actiua q̄ ē ꝑs bona· Eſt
cōtēplatiua q̄ eſt ꝑs melioꝛ. Et ē ex vtraq̄ʒ
cōpoſita· q̄ eſt ꝑs optima· et iſtam habuit
beata v̄go Maria· et ideo ſignat̄ ꝑ iſtas
duas ſoꝛoꝛes· ſ· Marthā q̄ fuit actiua· et
Magdalenā q̄ fuit cōtēplatiua. Et ideo
h̄ euāgeliū d̄ illis duab⁹ ſoꝛoꝛib⁹ hodie le-
ctum eſt in miſſa. Magna laus Marię q̄
vtrāq̄ʒ vitaʒ circa filium exhibuit. Nam
q̄ʒtum ad diuinitatē ei⁹ cōtemplationi in-
tēta fuit· Q̄tuʒ ad humanitatē ſibi ſedu-
le miniſtrabat. Nam maria ſex opa miſe-
ricoꝛdię chriſto exhibuit. De h̄ dicit̄ Bern̄
in q̄dā ſmōe de aſſūptione· Ut breuit̄ il-
la ſex opa mīę ꝑcurramus: Beata virgo
maria ſummū filiū dei in vtero ſuo ſuſce-
pit· natū nudū pannis opuit· eſurientem
pauit· ſitientē lacte potauit· infirmū per in
fantiā nō ſolū viſitauit· ſ; etiā fouēdo· la-
uando· geſtādo· frequentādo· ⁊ om̄ia ſibi

L

humana officia exhibuit. Ipſum etiaꝫ in
carcere poſitū .i. in crucis patibulo alliga-
tum viſitauit. Ipſa iuxta crucē eius ſtetit
eiuſq; ſepulture interfuit. Secūdo ele-
git ſibi optimā ꝑtem in morte ſua. Et hoc
ꝗ̄tum ad duo. Primo ſcꝫ ꝗ̄tū ad mo
dum q̄ in hora mortꝭ aſſūpta eſt. Modꝰ
aūt q̄ aīe in hora mortꝭ aſſumūtᷣ in celū eſt
triplex. Quedaꝫ enī aſſumuntᷣ in celū per
vnū angelū q̄ eſt ꝑs bona. d' qua dī Exo.
xxiij. Ecce enī mitto angelū meū q̄ cuſtodi
at te in via. et inducat in terrā quaꝫ ꝓmiſi
patribꝫ tuis. Alius eſt qn̄ a multis ange
lis aſſumuntᷣ. ⁊ h' eſt ꝑs melior. Et illā ꝑtē
habuit mēdicꝰ laçarus. de q̄ dī Luc. xvi.
Factū eſt vt moreretᷣ mendicꝰ et portaretᷣ
ab angelis in ſinū abrae. Tertius mo-
dus qn̄ chriſtus et oēs ſancti et angeli ali-
cui aīe obuiarēt. ⁊ h' ē ꝑs optima quā ma
ria elegit et hodie recepit. Nā chriſtꝰ cum
honorabili ſocietate .ſ. cum oībꝫ ſanctis et
angelis Marie hodie obuiā venit. et eam
ꝑſonaliter honorifice in celū duxit. Bis
igitᷣ euacuatū fuit celū. Primo qn̄ chri-
ſtus aſcendit. q2 tūc nullus angelꝰ in celo
remāſit. ſ; oēs obuiā chriſto venerūt tāq̄
regi ſuo. Secundo qn̄ beata ꝟgo Ma
ria hodie aſſūpta fuit. q2 tūc oēs angeli et
omēs ſancti p̄triarche et ꝓphete et ceteri ſā
cti ꝑtunc ī celo exn̄tes. cū ipſo chriſto ma
rie obuiā venerūt. et ipſā tanq̄ reginā ſuā
honorauerūt. Tertio euacuabitᷣ in iudi-
cio. q2 tūc omēs in vallē ioſaphat ꝓficiſcētᷣ
Itē ꝗ̄tū ad ſubiectū q2 cū corꝑe et aīa aſ-
ſumpta eſt beata ꝟgo maria vt pie credit
eccl'ia. Si enī iuſti fulgebūt ſicᷣ ſol vt ha-
betur Matth. xiij. Q̄to magis eius corpꝰ
ſanctū fulgebit qd' deū portauit. Vn̄ taꝫ
honorifice aſſūpta eſt. ꝙ angeli mirati ſūt
dicētes: Que ē iſta q̄ aſcēdit. Nō enī fuiſ
ſent admirati ſi ſola aīa eiꝰ aſcendiſſet. q2
multe aīe ſctōꝝ aſcēderūt an̄ ipſam Sed
valde mirati ſūt vidētes feminā purā cre-
aturā aſcēdere cū corꝑe glioſo. Nō q̄dē
ꝯueniēs fuit triplici rōne Primo ex ꝑte
mr̄is. q2 fuit mater chriſti. ideo debuit ſbli
mari ad filiū. Vn̄ Damaſ. Decuit mr̄eꝫ
ad filiuꝫ ſublimari. vt ad ipſū aſcēdat. ſic
ad ipſā deſcēdit. Secundo ex ꝑte filij
q2 eiꝰ vnicꝰ filiꝰ fuit. ideo debuit eā hono-
rare ꝑ ceteris ſctis. quō alias impleret ꝑce
ptū qd' ipſe dedit de honore parentuꝫ Exo.
xx. Honora pa. et ma. t. Nā ipſe chriſtus
honorauit Mariā matrē ſuam in vita. in
morte. et poſt mortē. In vita. q2 in iuuētu-
te ſua ſibi ſubditꝰ fuit qn̄ erat duodecī an
noꝝ. Itē in etate virili qn̄ ad petitionem
mr̄is in nuptijs aquā in vinū ꝯuertit In
morte eā Iohi cōmendauit. Poſt mortē
vt dicit Seduliꝰ ſibi ꝑ oībꝫ hoībꝫ poſt re-
ſurrectionē ꝑmo apparuit. Itē poſt aſcēſi-
onem ſuā ꝑſonalitᷣ cum ſanctꝭ et angelis in
morte ad eā venit. et eā ecōuerſo reſuſcita-
uit poſt mortē. eāq; cum corꝑe et aīa in ce-
lum trāſuexit. et honorifice ad dexterā ſuā
collocauit tanq̄ reginaꝫ celi. Tertio ex
ꝑte nr̄i. et eſt magna vtilitas ꝙ aſſūpta eſt
cū corꝑe ⁊ aīa. q2 ex h' maxime feminis ſpes
reſurrectionis et aſcēſionis datᷣ. ſic et chri
ſtus dedit magnā ſpem viris ex ſua aſcen
ſione et reſurrectiōe. Vn̄ ſicut ꝯueniens
fuit ꝙ chriſti reſurrectio glioſa accelera-
retᷣ. vt ꝑ h' viris daretᷣ ſpes glioſe reſurre-
ctionis. Sic neceſſe fuit vt acceleraretᷣ re-
ſurrectio ꝟginis marie vt daretᷣ ſpes futu
re glie reſurrectiōis ſexui muliebri. Et iō
ad honorē mulieꝝ et plenā fiduciā ipſarū.
non viri filiꝰ. ſ; mulieris voluit eſſe. nō vi-
ris ſ; mulieribꝫ poſt ſuā reſurrectionē ꝑmo
voluit apparere Voluit igitᷣ humanā na
turam exaltare in muliere in corꝑe et ī aīa
ad hoſtis humani generis cōfuſionē. ⁊ ip-
ſius humane nature honorē. ad mlieꝝ fir
mam ſpem et fiduciā. ad dei laudē et beni-
uolentiā. q̄ etiā in ſexu fragili tantā gliam
dignatꝰ ē oſtēdere. Tertio elegit ſibi op
timā ꝑtem etiā poſt mortē. ꝗ̄tū ad locum
quē ſortita ē. Locus aūt ſctōꝝ in p̄ria tri-
plex eſt. Quidā ſociātᷣ angelis infime hie-
rarchie. ⁊ h' eſt ꝑs bona. Alij autē angelis
medie hierarchie. et hec eſt ꝑs melior. Alij
aūt angelis ſūme hierarchie. et h' eſt pars
optima. Maria aūt ſuꝑ omēs choros an-
geloꝝ eſt exaltata. ſuꝑ omēꝫ celſitudinem

çeli eſt elevata · et ad dexterã filij ſui collo-
cata. Et ideo nõ tñ hȝ ptem optimaȝ · ſed
etiã poptimã. Uñ de ea canit: Exaltata
eſt ſctã dei genitrix ſu · o · c · a · ad ce · re. Uñ
Hiero. Q ſalvator ipſe ſibi occurrerit et
cũ gaudio eã ſecũ ĩ throno collocavit. Nã
marię claritas in çelo eſt beatis cauſa glię
lętitię et honorificẽtię. Glorię qꝛ ei9 clari-
tas beatos lętificat. Bern. Marię pſẽtia
tot9 illuſtrat orbis · adeo vt ipſa ſupna ci
vitas clari9 rutilat · vginec lampadis illu
ſtrata fulgorib9. Itẽ eſt cauſa lętitię · quia
ſancti ſine magna lętitia videre nõ poſſũt
matrẽ ſuã ſup oẽs choros exaltatã · Item
cauſa honoris · qꝛ honor eſt ſanctꝭ hẽre frẽm
ſcȝ chriſtũ · et matrẽ · i · beatã vginẽ · q̃rum
vn9 eſt rex et altera regina toti9 regni çele
ſtis. Itẽ q̃tũ ad officiũ ſibi cõmiſſũ · Ha-
bet enĩ officiũ mitigãdi irã filij et iuſticiaȝ
ipſius. Nã q̃ñcunqꝫ chriſt9 ex iuſticia pu-
nire vult mundũ pter ſcelera ſua · tũc ma-
ria ſe interponit inter deũ et hoĩes · ⁊ miti
gat et placat filiũ. Uñ Bern. Nemo do-
mina tam idone9 q̃ gladio dñi p nob ma-
nus obijciat vt tu dei amãtiſſima · p quaȝ
pmũ ſuſcepimus miãȝ de manu dei noſtri
Item ſciendũ · ꝙ Maria q̃ hodie exalta
ta eſt et locata ad dexterã filij iã ſuſtentat
mundũ · qꝛ tot9 mũdus in maligno poſit9
eſt et plen9 pctõꝝ et maloꝝ hominũ. Hoc
ptȝ ad lucẽ. Nã cõmuniſſimũ ẽ mala age-
re in mũdo · et deũ q̃tidie magis ac mag p-
vocare · qꝛ cõmune eſt mẽdacit et ſcient p
deũ iurare etiã p puis reb9. Et qđ mai9 eſt
q̃tidie nomẽ dei blaſphemat. Silr et ho-
mines cõmunit ſibi inuicẽ maledicũt. Et il
la tria peccata iam ſũt cõmuniſſima ĩ mũ-
do. De his dictũ eſt añ in ſmone de viſi-
tatione Marię vginis. Itẽ ſupbia iã do
minat in veſtib9 · in tunicis longꝭ · in ſciſſu-
ris multis. Itẽ auaricia iã regnat q̃ ẽ ra-
dix oĩum maloꝝ. Hiere · vj. A miore vſqꝫ
ad maiorẽ oẽs ſtudẽt auaritię. Null9 enĩ
vult cõtentari · ſ; q̃libet vult ditari · etiã ꝯ
ſalutẽ pprĩã cũ reb9 iniuſtis. Itẽ luxuria ẽ cõ
munis · qꝛ paucę pſonę pueniũt ad ſtatuȝ
matrimonij in integra caſtitate · ſignanter

maſculi: Et tñ oĩs luxuria ex mrĩmoniũ ẽ
peccatũ mortale. Uñ di in decre. Ad me-
retrices accedere eſt divinit9 phibitũ · xxxij
q · iiij · meretrices. Itẽ nec feſta celebrãtur ·
nec ieiunia ſeruant. Et heu iã veritas ⁊ fi-
delitas ſm curſũ mũdi rara eſt. Uñ ĩ pſ.
xi. Diminutę ſũt veritates a filijs hominũ
⁊ q̃ſi oĩs hõ iã eſt mẽdax. Nec eſt fidelitas
qꝛ filius nõ diligit prẽm · nec frater fratreȝ
nec amicus amicũ · ſ; vnuſq̃ſqꝫ pximũ ſuũ
decipit · et ſic de ſingulis. Et iſta multa et
magna mala q̃ in mũdo iam cõmittũt · iu-
ſticia dei nullo modo ſuſtineret · ſi media-
trix Maria non eſſet. Q̃ aũt maria mũ-
dum huc uſqꝫ ſuſtentauit. Hoc oſtendit:
Primo in exẽplo illo vbi chriſt9 dixit an
gelo: Buccina buccina Et ſtatim tot9 mũ
dus quaſi foliũ in arbore tremere videbat
Hoc exemplũ q̃re infra in pmptuario de
exemplis beatę vginis Marię · ix. Itẽ oñ-
ditur in exemplo vbi infra miſſaꝝ ſolẽnia
imago beatę vginis vehemẽter ſudare ce-
pit. Hoc q̃re ibidẽ xi. Ergo regr̃ari tenem̃
marię vgini ꝙ chriſtus ex eius meritꝭ nob
vitã nr̃am tamdiu plongauit. Uñ Bern.
Mentẽ et oculos piter cum manib9 ad te
reginã mũdi attollim9 · et corã tuę celſitu-
dinis glia genua flectim9 · ceruicẽ inclina-
mus · ac plenas ſuſpirijs ad te pces tranſ-
mittimus. Item circa illud feſtũ q̃ritur
vñ ortũ habet ꝙ hodie bñdicunt herbę ⁊
fruges. Rñdeo · ꝙ ortũ habet a dño aplĩ-
co ieſu chriſti vicario. Uñ legit ĩ chroni-
ca Hermãni · ꝙ anno dñi · cclxxv · ſanctus
Eutícianus papa cõſtituit bñdici herbaſ
et nouos fruct9 vuas et fabas · et paſſus ẽ
ſub pbo impatore. Quantũ ad ſecũdã
ptem p noſtra informatione ſciendũ · ſicut
hodie pagimus obitũ et aſſumptionẽ bea
tę vginis Marię · tũc cõſulendũ eſt oĩbus
chriſtifidelib9 ꝙ nullus ſcienter in peccato
mortali ponat ſe de ſero dormitũ pter in-
certitudinẽ mortꝭ. Quia q̃ hodie ď ſero ſa-
no corpe vadit dormitũ · ignorat an cras
mane reſurgat · et ſi ſic in iſta nocte in pec-
cato mortali moreret · ęternaliter dãnaret
Uñ Augꝭ · de verbis dñi. Audacior ẽ qui

cum vno peccato mortali dormit· q̄ꝫ q̄ cuꝫ
ſeptē hoſtibꝫ de morte ſua inuicē obligatꝰ
cōfligit. Vn̄ ſalutiferū et laudabile eſt · ꝙ
q̄libet ꝺ ſero ante ingreſſū lecti ſui oret ad
minus vnū Pr̄ nr̄ et vnuꝫ Aue maria et
ſymbolū fidei· qꝛ valde bonū ē ꝺ ſero ⁊ de
mane orare ſymbolū· ⁊ cū cōtritiōe cordis
dicat cū Dauid: Miſerere mei deꝰ ſm̄ m·
mi·t. Tūc dn̄s nr̄ ieſus chriſtꝰ eſt tā bonuſ
et miſericors· ꝙ ſi illo die q̄nqꝫ vel ſex vel
octo peccata mortalia vel etiā plura cōmi-
ſiſſes·et cū vera cōtritiōe cordis imploras
cum publicano miām dei dicēs: Deus ꝓ-
pitiꝰ eſto mihi peccatori· Et ignoſce mihi
hodie pctā mea ſicut īdulſiſti Magdale-
ne peccatrici pctā ſua: Ego enī offendi te
hodie iraſcēdo·iurando·blaſphemando·
maledicēdo·ſupbiēdo·in omiſſione mul-
torum bonoꝝ·et in illo peccato vel ī h̄ ī ſpe
cie recogitādo illud pctm̄ in q̄ magꝭ pecca
ſti·et nunqꝫ intendo amplius facere·et fir-
miter ꝓpono cōfiteri ꝓ loco et tpe: Tunc
anteqꝫ intrabis lectū tuū· deus indulſit ti
bi oīa pctā tua. Hoc ꝓbatꝰ Ezech·xviij·
In quacūqꝫ hora peccator ingemuerit ⁊c·
Et ſi ꝯtingeret illa nocte te ſic mori· tunc
eſſes vnꝰ de ſaluādis. Et qn̄ de mane ſur-
gis de lecto tuo·interim ꝙ induis veſtimē
ta tua·ora iteꝝ vnū pater noſter ⁊ aue ma-
ria et ſymbolū fidei·et dic: O piiſſime dn̄e
ieſu chriſte·ego hanc orōnem tibi offero·⁊
oēs labores q̄s hodie fideliter laborabo· et
oēs tribulationes et infirmitates quas ho
die ſup me ꝑmiſeris fieri· hodie tibi offero
ꝓ peccatis meis. Tūc illo die q̄cquid fide
liter laboraueris·tu ſartor·tu ſutor · tu fa-
ber· piſtor· carpentarie ·carnifex· lanifex ·
agricola·et ſic de ſingulis famule ⁊ famu-
la·erit tibi totū meritoriuꝫ vite eterne cū
es in gr̄a ⁊ fideliter laboras. Vn̄ dr̄ in p̄s
cxxvij. Labores manuū t·m·h·es et b·t·e·
Et ꝓ qualibet tribulatione habebis ſpeci
ale gaudiū. Vn̄ Ioh·xvi. Triſticia vr̄a
ver·in gau. Sꝫ heu plures ſūt cum de ſero
vadūt dormitū·nec cogitāt de deo·nec de
ſanctꝭ·nec de ſalute aīe ſue. Et etiā qn̄ de
mane ſurgūt·tūc currūt ad labores tanqꝫ
equus de ſtabulo · Cōtra tales dicit dn̄s
ꝑ ꝓphetā in p̄s·xxxi. Nolite fieri ſicut equus
et mulus ⁊c. Vn̄ etiā Ariſto. Inter om-
nia aīantia ſolus hō habet rōnē. Vn̄ q̄li-
bet hō ad minꝰ de mane et de ſero aſſidue
debet cogitare de deo a q̄ habet oīa. Vn̄
Apl's: Quid habes qđ nō accepiſti: Itē
ſciendū ꝙ q̄libet hō q̄ ſtat in vera ꝯtritiōe
et in bono ꝓpoſito amplꝰ nō velle pecca-
re·non eſt peccator mortalis. Vn̄ Bern̄ ·
Cū ꝑ bonā voluntatē incipimꝰ eſſe dei· de
ſinimus eſſe diaboli. Vn̄ q̄libet q̄ intendit
ſaluari ſꝑ debet ſtare et īueniri in bona vo
lūtate· Ex iā dictꝭ ptꝫ· ꝙ ille eſt pctōr mor
talis q̄ mortaliter peccat et de h̄ nō dolet ·
aut q̄ ſtat in ꝓpoſito peccandi mortaliter.
Quantū ad tertiā ꝑtem ſciendū· ꝙ oēs
hoīes recurrere debent ad beataꝫ v̄ginem
tanqꝫ ad reginā potentē· ⁊ tanqꝫ ad mr̄eꝫ
mīe in oībꝫ infirmitatibꝫ et anguſtiis·⁊ ſi-
gnanter hodie in feſto aſſūptionis ſue qn̄
migrauit de h̄ mūdo eſt ſolēniter celebrā-
da et venerāda·et etiā ꝑ totū triceſimū be
ate v̄ginis vt ipſa velit nob̄ aſtare ī extre-
mis nr̄is·qn̄ de h̄ mūdo exituri ſumꝰ. Nā
ipſa beata v̄go vult fideliꝰ aſtare eis q̄ ei
ſeruiūt·et eā fiducialiꝰ in extremis īuocāt
et ſe ei recōmendāt. Hoc oñdiꝰ in illo vi-
ro q̄ eam in agone īuocauit · et ipſa beata
v̄go apparuit ei·et ꝯſolabatꝰ euꝫ. Hoc ex
emplū q̄re infra in ꝓmptuario de exemplis
beate v̄gnis·lvi. Sed q̄ritꝰ q̄d orare de-
bemus beate v̄gini in extremis nr̄is: Rn̄-
detur ꝙ ſalutifeꝝ eſt orare illū v̄ſuꝫ. Ma
ria mr̄ gr̄e·mater mīe· tu nos ab ⁊c. Hoc
oñditur in illo antiquo patre religioſo· q̄
in agone vidit infinitos demones circa ſe
Et qn̄ īcepit orare: Maria mater gr̄e·⁊c.
ſtatim Maria affuit· demoneſqꝫ fugauit
Hoc exemplū q̄re ibidē·lx. Item vtile
eſt beatā v̄ginem honorare ꝑ illā antipho
nam: Salue regina ⁊c. Hoc ptꝫ ī illo ca-
nonico cui in extremis apparuit beata vir-
go Maria·dicēs ei: Nunqꝫ damnaberis.
Hoc exemplū q̄re ibidē·xcij. Itē ruſticis
et ſclaribꝫ beata v̄go parata eſt ſubuenire ī
extremis. Exemplum de illo antiq̄ ruſtico

quem beata ꝟgo Maria liberauit a dam
natione et ꝑtāte demonū. Hoc q̄re ibidē
lj. Item ſciendū ꝙ eſt multū vtile ieiu-
nare vigilias beate Marie ꝟginis. Exem
plum de illo q̄ q̄ttuoꝛ vigilias ꝓncipales
Marie ꝟginis ieiunauit in pane et aqua
et non potuit moꝛi niſi confiteretᷣ. et ſacrm
eucharistie ſumeret. Hoc quere ibidē lv.
Ultimo eſt ſciendū. ꝙ pie eſt credendū
et ſperandū. ꝙ beata ꝟgo Maria non ſi-
nit hominē aliquē dānari q̄ ei fideliter ſer-
uiuit. Hoc oñditur in illa magna pecca-
trice q̄ eam q̄tidie ſalutauit. et ei vnā miſ-
ſam cōparauit. et ſic ſaluata eſt. Hoc exē-
plum quere ibidem lxxiij.

De ſancto bartholomeo apoſtolo. Sermo. xxxiij

HOc eſt precep-
tum meū vt diligatis inuicē ſicut
dilexi vos. Ita ſcribitᷣ Joh. xv. ꝛ
in inſtātis feſtiuitatis euāgelio: Sepe īdu
cit nos dñs nr̄ Jeſus chꝛiſtus ad dilectio-
nem ꝓximi. et ꝑ cōſequens ad dilectionē
dei. q2 deus in hoīe aut diligitur. aut oditᷣ
Un̄ Chryſo. ſuper Matth. Sicut rex in
imagine ſua honoratur. ſic deus in homie
diligitur vel oditur. Nō pōt hoīem odire
q̄ deū amat. nec pōt deū amare q̄ hominē
odit. Et ḡ in h̄ ꝙ chꝛiſtꝰ nos īducit ad di-
lectionē ꝓximi. inducit nos ꝑiter ad dile-
ctionē dei. Un̄ in p̄ſenti ſmone ad hono-
rem ſancti Bartholomei tria ſunt dicēda
Primo ꝓuilegia ſācti Bartholomei. Se
cundo aliqua ꝓ informatiōe nr̄a. Tertio
aliqua miracula. Quantū ad ꝓmū cōſi
deranda eſt magna libertas dei q̄ ꝓ modi
co et trāſitoꝛio honoꝛe quē ſancti ſibi exhi
bent ī terris. eos glīficare dignatur ī celis.
Talis fuit beatꝰ Bartholomeꝰ q̄ deū ho-
noꝛauit. et ideo deus eū ꝓuilegiauit mul-
tipliciter. Et primo in h̄ ꝙ ipſū ex omibꝫ
mūdi hoībꝫ elegit in ſuū aplm. Secun-
dum ꝓuilegiū. q2 nobilis fuit inter cete-
ros aplos. Nā ſanctꝰ Andreas et fr̄ eius
Petrus fuerūt piſcatoꝛes. Silr̄ ſanctꝰ ia
cobus et ſctūs Johes duo fr̄es. fuerūt pi-
ſcatoꝛes. ß ipſe fuit nobilis. Et in ſignum
huiꝰ fuit veſtitꝰ collobio albo. et pallio al-
bo. qd̄ ꝑ ſingulos angulos gēmas habu-
it purpureas. et in vigintiſex annis veſtes
eiꝰ et ſādalia nō ſoꝛdidātᷣ nec veteraſcunt
Tertiū ꝓuilegiū. q2 fuit magne deuoti-
onis et ſctitatis. q2 centies in die et cēties in
nocte coꝛam deo genua ſua flectebat. ꝛ ſic
oēs tam actus diurnos q̄ȝ nocturnos oꝛo-
nibꝫ ꝓueniebat. Augꝰ. in quadā epl̄a. Om
ne qd̄cūqȝ inchoaueris facere. ꝓmo īuoca
deum et grās ei age. et cū cōſūmaueris il-
lud ſilr̄ fac. Un̄ etiā Hiero. Nec cibuſ añ
ſumatᷣ. niſi oꝛone ꝓmiſſa. nec recedetᷣ a mē
ſa. niſi grē referātᷣ creatoꝛi. Quartū ꝓui
legiū. ꝙ non ſolū fuit apl̄s. ß etiā martyr.
Un̄ rex aſtrages iuſſit aplm ꝓmo fuſtibꝫ
cedi. ſecūdo ſic ceſum viuū excoꝛiari. tertio
fecit ipſum decollari. Quintū ꝓuilegiū
q2 ipſe ſeptimū articulū de duodecim arti
culis cōpoſuit dicēs: Aſcendit ad celos ſe-
det ad dexterā dei patris omipotentis. In
iſto articl̄o attēdere debemꝰ ꝙ chꝛiſtꝰ aſcē
dit gaudenter. ſm illud p̄s. xlvi. Aſcen-
dit deꝰ in iubilatiōe. Nec ipſe ſolꝰ aſcēdit
ß oēs aīe q̄ ab ipſo ď lymbo liberate fuerūt.
videlicet. ſctōꝝ patꝝ. ꝓphetaꝝ. ꝑriarchaꝝ
ſctōꝝ īnocentum. ſancti Johis baptiſte. et
oīum ſctōꝝ iuſtoꝝ. q̄ fuerūt ab initio mūdi
moꝛtui et purgati. He aīe ſingule cū chꝛi-
ſto aſcēderūt. et fuerūt in maxima iubila-
tione. Un̄ in p̄s: Aſcēdēs in altū captiuā
duxit captiuitatē. i. illos q̄ fuerūt captiui ī
lymbo inferni. Sextū ꝓuilegiū. q2 feſtū
eiꝰ hodie ī toto mūdo ſolēnitᷣ celebratᷣ ꝛ vi
gilia eiꝰ ſub p̄cepto ieiunatᷣ. Septimū
ꝓuilegiū. q2 q̄tidie in ſingulis miſſis ī toto
mūdo noīatᷣ Quantum ad ſecundam
ꝑtē ſciendū. ꝙ ꝓximū diligere tenemꝰ ꝓptᷣ
naturalē attinētiā ſiue parētelā. Oēs enī
ſumꝰ fr̄es ex vno p̄re. et etiā ex vna matre.
ſcȝ ab adā et eua ꝓgeniti. et ab vno patre
celeſti creati. Et inſuꝑ oēs habemꝰ vnum
baptiſma. vnā hereditatē in celo poſſidē-
dā. Un̄ Augꝰ. Om̄es fr̄es ſumꝰ ſm ꝙ ho-
mines ſumꝰ. Itē Augꝰ. Uoluit deꝰ vnicū
hominē foꝛmare in ꝓncipio. a q̄ oēs hoīes